382

ficaoem. Pbo etiam q.a id q aliqd accipit eē e ea cartale eē ab alijs differat, et specificum discrimen sortiatr. E n dua de esse rei: g.o si fr relatum sic acceptum tribuit eē in genere ēē rati extrinseco, in eod genere tribuit relaoi specificaoem. Or sicut ma ex.o put stat sub diuisis dispositionibus tribuit eē diuis fijs ratibus; sic fr relatum put stat sub diuisis porxiis, poterit specificare ratr extrinseca diuisas in spē relaoes.

Oppones 1.o fr proximum similitudinis inr duas albedines et quatuor et fr proximum similitudinis inr duas nigredines et 4. sunt eiusd spēi, nempe unitates ingradu: et tn similitudo inr duas albedines et 4. ē spē destincta a similitudine inr duas nigredines et 4.: g.o relaoes n specificantr afris relatis put stant sub proximis. Pbo etiam q.a si adhuc eent destincta in spē, id foret rōe fundamentorum relatorum atq destinctio specifica fundamentorum relatorum, qr fra proxima sunt eiusd spēi, n facit relaoes spē destinctas ut pt in relaoibus q dantr in hoē et in equo ad sua inferiora q.a hēnt fra remota spē destincta nempe hoēm et equum, et sunt eiusd spēi eo q.d hēant aptitudines q sunt fra proxima eiusd spēi: g.o n destinguntr rōe fundamentorum relatorum illa similitudines.

R negando mai. q.a negaoes destinguntr p fras negatas, et unitas albedinis A. q negat albedinem B. ad qm 3parati albedo A. eē ingradu diuisam: et

unitas nigredinis. C. negat nigredinem: D. ēē divisam in gradu: un̄ cum albedo et nigredo et in eod. gradu sint spē divisæ plane seqtr illas unitates ēē spē distinctas.

Colliges 1º. idem fm̄ rationem reali pōe ēē triplex fūdatr spē distinctū, ac p̄in fundare tres relaōes spē divisas ut fundat generaō passiua in Socrate ℞ relaōem filiaōis ad patrem relaōem effis ad solem, relaōem creaturæ ad Deum, qt enim Socrates pendet a patre ut acā univoca. a sole ut acā 2ª. et a Deo ut acā 1ª. universalissima.

Qa 2ª. Vtrū relaō specificetr a fō et termino quat stat sub ratiōe, in ordine ad term, ac p̄in et specificatr actiō. Affirmatr. ita Suarius supra. Pbr qª relaō in cōi sumpta dicit ordinem essentialem ad term: gº relaō in certa spē sumpta dicit ordinem ad term in certa spē, ac p̄in ab illo tō specificatr tanquam a signo .s. terminus in spē divisus erit signum ex q colligatr relaōem ēē in spē divisam: Et igitr terminus principium specificativum relaōis quasi in genere cā fūalis extrinsecæ, qª n̄ ē tale in genere cā ratis nec finalis, nec efficientis ut pat: gº quasi in genere cā fūalis extrinsecæ, quatenus signum ē ex q cognoscitr spēs relaōis, dixi | quasi in genere cā | qª n̄ opus ē, ut qd sic specificat sit cā: nā n̄ spatium ē signum specificaōis ubi, cuius n̄ ē cā: et abstractum signum specificaōis scīæ divinæ in adgitudo, cuius et n̄ ē cā.

Oppones 2º. si relaō specificaretr a termino, ēēt cā transcendentalis ad illum: gº n̄ ēēt relaō p̄dicamentalis.

Hoc ais id qd specificatur ab aliq extrinsico e relatum transcendentale ad illud: q° si relao specificaretr atio e̅et relao predicamentalis talis ad illum, R. negando ais ad illus probaoem distinguo ais; concedo si specificaretr ab illo, ut aca rigorosa: nego si ut asigno: relao n° specificatr a suo tio, ut aca rigorosa, qd ac eo pt q̃a tiis relaois in actu 2° acceptus s. qutenus exercet oficium terminandi n° e prior relaoe, n° n actu pt terminare relaoem q̃n dum sit, unde cum ca debeat ee prior, seqtr tmin in actu 2. n° ee priorem, accipind n° ee cam relaois apposite.

Cabiges 2. relaoes creatoris indeo q sunt relaoes raois n° ee eiusd spei qa actioes creativae n; q sunt eiusd spei ut pt in creaoibus aiae et angeli, q actioes sunt fiant eiusd spei ut pt increaoibus priva. dum relaoum: et q ha actioes hent aliqn convenientia ista convenientia e generica, ut e illa q reperitr in eductioibus adquas sal. Olg eod no servit ad divisas in spe ... educenda, ... n° placet opinio Thomistarum appositum asserendum.

Caput 2m.

De oppositioe relaois.

Prenotandum 1°. quum n° ee de relaoibus divis qa exdiandis facile constabit eas n° ee compositas, nec Meth°, nec physice, nec integratr, qd de tribus constituentibus prorsus satis liquet, q̃a aliq q̃libet prona forat aliq extis mis composita. De insperiaie actua dum cum Suario

s. deternitate b. nõ s. plusq̃ temerarium ẽẽ, asserere illam ẽẽ compositam ex p̃ibus reali[ter] inr se destinctis identificatis cum paternitate et filiaõẽ. Un[de] dn[dum] ẽ illam ẽẽ unam simplicẽm quæ cum illis duabus sint idem ut ẽ essẽ diva cum tribus.

Prænotandum 2o. q[uod] uerum n[on] ẽẽ dispositiõe meth[aphysic]a in relaõibus p[rae]dicamentalibus cũ teõ tria docat relaõis p[rae]dicamentales ẽẽ meth[aphysic]e ɔpositas cũ õẽs ɔstent aliqu[a] rã cõi et aliqu[a] dr[iffere]ciã, ex qq tatum meth[aphysic]um ɔponit[ur] q[uo]d et i[ta] fit in relaõe illa q[uae] cõmuniter dicit[ur] ĝnes sumeum cum m. in nostra opiõe n[on] sit ĝnes sumeum s[e]d subalternum positum sub accidente completo p[rae]dicamentale plauum ẽ ipam et relaõem q[uae] ẽ õibus relaõibus superior compãm ẽẽ meth[aphysic]e ex aũhte et ex d[iffe]ria ɔstitutiua relaõis.

Ota igit[ur] ẽ t[ota] relaõ creata sit physice composita s. t[ota] relaõ q[uae] identificat[ur] cũ toto physico v[e]l g[ratia] relaõ filiaõis cum filio includet in se ipsa formalit[er] mãm et formã ex qq ɔstat totum physicum. P[roba]t[ur] neg[ati]o ɔh[abitu]r q[ui]a entitas q[uae] formaliter includit mãm et formã subialem ẽ formaliter subia s[e]d n[on] ẽ form[alite]r accĩs: atq[ui] illa relaõ nempe filiaõ (et idem dicendum de alijs) ẽ accĩs p[rae]dicamentale de p[rae]dicamento relaõis sub[e]r unam raõm formalem s[e]d n[on] ẽ form[alite]r subia et p[roba]t. g[o] n[on] includit form[alite]r mãm et formã, sicut nec illas includit p[o]tiã ubidientialis v[e]l q[uae] dat[ur] in aĩa ad p[rae]cipiendam gratiam; nec ẽxistẽ, duraõ q[uae] n[on] destinguit[ur] rẽ ab entitate a Socrate.

Ota 2a. t[ota] filiaõ illa q[uae] identificat[ur] cũ toto physico v[e]l cũ Socrate filio sit ɔposita physice ex p̃ibus essẽalibus, q[ua]rum una v[e]l identificet[ur] cum formã alia cũ animibus, alia

384

cum rã ? Resp. affirm. E. hoc dõa (qm nullus exprimit q. rã destruct) 2ª. mentem Arriaga pi. 3. disp. 72. nº 15. ubi id ipsum adunit de extra totãs physici. Pbr qª filião destinguit realiter a Socrate illo qº identificatr cum illo nº cum sua sol nã cap. rã tm nec cum aliq unione parciali, nullum ex coctis denominat filius, filião aut denominant sed totum filium; qº cũ toto Socrate compõ physico: qº filião constat pibus essentialibus realr inr se distinctis. Pbo ista ratiam si eet una entitas indivisibilis, et identificaretr cũ rã et fõa; rã et fõa nº distinguerentr realr inr se; sed hoc e falsissimum qº et illud. Pbo mai. qª q sunt eadem uni tertio singli sunt eadem inr se sed nos point ead uni 3º. qº si rã et fõa sunt idem aspe rei cum filiãõe et hoc e una indivisibilis, erunt rã et fõa idem ape rei inr se.

1. Obtª 3ª. Utrum relãõ quae identificatr cu toto integrali, ut et composita ex pibus integralibus ita et illas pes fatr includat. Resp. neg. Pbr facile in relaõe aequalitatis qª fundatr in quantitate palmarii ad aliam palmarem qtitatem. Quia aequalitas nº e fatr extensa et repletiva loci: sed eet qt includit pes integrales qtitatis e fatr extensum et repletivum loci: qº aequalitas nº includit fatr illas pes.

Obtª 4ª. Utrum relaõ quae identificatr cum toto integrali alias pes relativas et ita dicam. Resp. affirm. qª ista relaõ illa aequalitas in qtitate trium palmorum identificatr cu illis tribus palmis: sed nº ita identificatur, ut tota identificetr cu qlibet palmo nempe tota cum palmo A. tota cu palmo B. tota cu palmo C. qº habet tres pes illa quarum una cum A. altera cu B. altera cu C. identificetr

Pbo. Mai q^a una et eadem entitas indivisibilis n^o pot identificari cu
tribus ptibus realr distinctis sed illi tres palmi qtitatis realr distin-
guntr: igr illa ratio (vel) aequalitas n^o pot cu illis oibus ita et tota
identificari cum qlibet identificari: alioq illa se haberet ut se habet diva
essentia ad tres divinas subsistentias.

Oppono itaque 1am et 3am ex eo qd ho sit
idem apte rei cum Socrate includit Socrates totus physicus nam et fi-
nam qn includit ho q totus physicus e: igr ratio (vel) filiatio q^a sit
apte rei cum Socrate et filiatio includet apte rei nam, et si aequalitas
e idem apte rei cu qtitate includet ptes qtitativas. Rs negando
ais n^re ex eo Socrates includit fatr in sua essa nam et fam
pbat ho e idem cum illo apte rei alioq natura abstraheret a spiritu-
ali et corporali includeret ipse nam et fam, qt e idem apte rei cum hoe.
Includit igit Socrates nam et fam qt illam includit ho q alioq in
Socrate et superius in suo inferiori includitr: un^o cu filiatio n^o sit sup-
erius nec inferius rii Socratis totius physici n^o datr ratio qre debeat
nam et fam Socratis includere fatr et hinc pat qd dm sit ad aliam
rationem aequalitatis.

Oppono itaque 2am et 4am: si filiatio habet ptes
identificatas cu na et fa: si aequalitas haberet ptes identificatas cum
illis tribus palmis separata na a fa diceretur na filius: separatis
illis palmis diceretur aequalis qtitati trium palmorum utrumq e ab-
surdum: igr filiatio n^o habet ptes essentiales, et aequalitas n^o habet ptes integrales.
Pbo Mai qidenus pras earentibus habentis ptes tribuit sui subto denomi-
natioem eiusd appellationis cu ea qu totum earis toti subto tribuebat

385

ut pōt in albedine in calore in qūtitate, dereiatur pars parietis
albi alba, pars ligni calidi calida, pars subiecti materiae hentis qūtitatem qua-
ta ꝗ. si illa relatiōs hent pēs derivaretur nā filius et qūtitas palm-
aris æqūlis qūtitati trium palmorum. Ad regardo mai. ad dicitur pla-
ceiri destinguo mai. si sit aciis hēs pēs homogeneas, ꝯcedo; si sit
aciij hēs athoregeneas nego. Et autem aciis hēs pēs homogeneas illud
qd n tribuit unam denominaoēm ꝓ ordinem ad aliqd extrinsicum aiq quā
insua integritate dependeat, et ita se hēt albedo, calor et
qūtitas. Aciis vo athoregeneum illud dico, qd hēt partes ath-
oregeneas, ut filiaō qd aciis ꝯstatur expē edificata cum mā et
expē edificata cum fā qūrum neutra appellatur filiaō sed utraq sīl
cu relaōibus edificatis cū unionibus parcialibus ꝯponunt
integram filiaoēm sicut mā n dicitur ho nec fā dicitur ho, nec
unio dicitur ho sed ex his ōibus ꝯflatur ho, qd ē qddam totum at-
horegeneum. Sed videtur in æqūlitate ram 4. palmus nec æqūlis nec
et fundamentalr qūtitati trium palmorum nec 2us nec 3. at tres
sīl sumpti ꝯficiunt unam æqūlitatem fundamentalr in qūa pōn fun-
dari pōt æqūlitas fealis.

Infers 1o. relaoēm qm hēt oīa reatis
vel oēo ad Deum eē divisibilem Meth. q.a hēt pēs Meth.
eē indivisibilem physice, q.a n ꝯstat mā et fā: eē indivisibilem
essentialr q.a n hēt pēs essentiales: eē indivisibilem integratr, q.a n hēt
pēs integrantes. Infers 2o. relaoēm qm hēt Angelus vel Michael

ēē devisibilem Meth.ce et ēē indevisibilem physice effective et integrative, liquet quia ita se hēt et ista relaō.

Infers 3.o relaōem quam hēt rā 1.a creaturæ ad Deum ēē devisibilem Meth.ce, indevisibilem physice, ēē devisibilem effective et integrative. Inferes 4.o relaōem quam hēt quantitas æqualitatis ad aliam quantitatem et relaōem quam hēt albedo similitudinis ad aliam albedinem ēē devisibilem Meth.ce indevisibilem physice, devisibilem effective, indevisibilem integrative in partes ejusdem rōis et speciei infimæ quia illa æqualitas trium palmorum non pōt devidi in 3. relaōes æqualitatis ad quantitatem trium palmorum.

Rogabis tū utrum relaō filij illa identificetur non sōl cum rā et pā et unionibus, sed etiam cum subsistentia? Respondeo neg.e moveor quia teste Suario relaō filij in Christo D. ēē originis Patris ē ejusdem speciei cum relaōe aliorum filiorum, atque relaō filij in Christo D. non identificatur cum subsistentia Christi, quæ ē subsistentia Verbi divini cum quam nullus prædicamentale nequit identificari: quia relaō filij non identificatur cum subsistentia et in alijs filijs.

Caput 3.m

De perfectiōe relaōis.

Utrum 1.a utrum relaō prædicamentalis dicat perfectionem? Affirm.e ita Suarius disp. 10. sect. 3. nō 11. Vasquez 1.a pē disp. [illegible]

386

Malina q. 26. art. 6. disp. 6. § 3. cito Ferregiu 5. Meth. 15. q. 3. sect. 2. Qta pot intelligi de perfectione transcendentali et de formali. Probr 1o. de transcendentali. Quia omne ens reale est bonum et perfectum transcendentaliter, cum bonum entis realis proprietas et diximus tract. 4. [illegible] cap. [illegible] atque omnis relatio praedicamentalis est ens reale: ergo omnis relatio praedicamentalis est bona et perfecta transcendentaliter.

Probr 2o. de formali. Perfectio formalis illa est quae afficiendo aliquod subiectum, ipsum perficit: atque omnis relatio praedicamentalis afficiendo subiectum ipsum perficit: ergo omnis est perfectio formalis. Maior patet ex ductione. Probo min. quia omnis relatio praedicamentalis afficiendo subiectum communicat se ipsum subiecto: atque ipsa in se est perfectio quaedam et patet ex 1a parte: ergo omnis relatio praedicamentalis est perfectio formalis, et afficiendo subiectum ipsum perficit.

Qta 2a. Utrum relationes divinae dicant perfectionem. haec quaestio est theologica, et ideo breviter erit attingenda. Respondeo igitur affirmative sive intelligatur de perfectione transcendentali sive de formali. 1a pars traditur a Suarez 3. de trinitate q. [illegible] 11. 6. 19. Valencia 1. p. disp. 2. q. 2. puncto 1o. Arrubali disp. 105 cap. 3. Probr 1o. est positio ipsa 1a pars quae 1o. probata est. 2o. quia si relationes divinae non dicerent perfectionem dicerent carentiam perfectionis, ut in Paternitate vel aliquid deest de fi cuius dicitur imperfecta: atque hoc non est dicendum: ergo nec illud. Probo mai. quia ex eo non dicerent imperfectionem seu carentiam perfectionis, quia non carerent aliqua perfectione debita in suo esse: atque est tale ens, cui secundum suam rationem nulla debeatur perfectio est, sive imperfectio: ergo si carent perfectione, quae haec est non debito sunt sive imperfectae. Dicendum igitur est relationes divinas dicere relationes perfectiones transcendentales relativas

quod ipsa in suo esse relativa, ut perfectiones sunt virtute destincte, at perfectione ipsius esse divini, sicut illi distinctione relationes divine ab illa essentia descriminantur.

Quia pars affirmativa probatur non sol. rei disparatam personarum: ut et rei divino essentia tradidit a Albano ad Avuncubali 1.a p. q. 103. cap. 4. no. 6. Prob. 1.o quia quelibet entitas e perfectio illius rei quam intrinsece constituit: atque tres relationes divine ita constituunt tres divinas perfectiones personas: ergo sunt perfectiones ac illarum. Prob. 2.m quod entitas quae e perfectio in se, si addatur alicui entitati quam consequenter efficiat e perfectio rei illius: atque quelibet divina relatio e perfectio ipsa personis: ergo quam addit divine essentie, et intelligitur ipsam afficere ipsam efficit et constituit perfectio rei illius, quod et dicitur in spiratione activa. quia haec relatio constituit potentiam spirativam: atque haec potentia perfectio magna e personarum divinarum: ergo et illa relatio.

Infertur 1.o in Deo unam tantum dari bonitatem seu perfectionem absolutam: at non unicam dari relativam sed tot quot sunt relationes, nempe quatuor: tres constituentes, et alia spirationis activae. Infertur 2.o dari in Deo unam perfectionem absolutam infinitam simpliciter: at perfectiones relativas dari quatuor, quarum quelibet e infinita in suo esse non quasi in omni n. n. paternitas e infinita in genere relationis cum non includat filiationem, sed in suo esse peculiari ut paternitas in genere paternitatis: filiatio in genere filiationis etc. Et ideo nulla potest in eod. esse multiplicari.

Opponens contra totam doctrinam huius capitis. si relatio predicamentalis diceret perfectionem illam et dicerent relationes divine

: atque relationes divinae non illam dicant : ergo nec creatae praedicamentales. Arg° Mri. Si paternitas divina Dei diceret perfectionem, ista perfectio esset simpliciter simplex, vel non esset simpliciter simplex: non primum quia perfectio simpliciter simplex est illa quae in quolibet individuo entis melior est ipsa quam non ipsa, et quam ipsius opposita: sed Paternitas non est melior in Filio quam Filiatio Paternitati opposita: ergo non est perfectio simpliciter simplex. Non 2m. quia perfectio non simpliciter simplex est perfectio quod et accipitur habet admixtam perfectionem: atque in Deo non est admittenda perfectio quae habeat admixtam imperfectionem: ergo Paternitas non est perfectio non simpliciter simplex.

R. negando Mri. ad illius probationem concedo Paternitatem Dei non esse perfectionem simpliciter simplicem ut bene probat: nego tamen non esse perfectionem non simpliciter simplicem: quod vero dicit habere perfectionem habere admixtam imperfectionem falsum est. Quod ut intelligatur sciendum est ex doctrina Suarez 3. de trinitate 10. num. 3. Arrubalis 1a. parte disp. 101. cap. 4. perfectionem non simpliciter simplicem dividi in perfectionem simpliciter simplicem quae secundum suam rationem habent admixtam imperfectionem limitationis, dependentiae, et materialitatis, et hanc habent omnes res singulares creatae. et in perfectionem non simpliciter simplicem quae non habet admixtam imperfectionem. et hanc habent relationes divinae.

Rogabis tandem supposito quod relationes divinae sint perfectiones finitae, dicendumne sit dari aliquam perfectionem finitam in una persona quae non detur in alia? R. 1o. ex Suarez supra num. 7. dari quidem aliquam perfectionem finitam in una persona Patris Dei

in patre paternitatem quae perfectio firmatur, fratr. n. invenitur in alia n. ti. quae n. invenitur in alia eminenter, quia paternitas quae n. sit in filio fratr. e ti. in filio eminenter rae. ... dim.

R. 2°. ex Arnoldi supra cap. 1. n° 3.

n. dari aliquam perfectionem in una persona quae n. sit in alia aequivalenter seu aequipolenter, cum si datur in patre paternitas, datur in filio filiatio aequalis. R. 3°. Ex Gabriele in 1°. destinc. 3. q. 3. dari aliquam perfectionem formalem in una quae n. detur in alia.

Hoc nullum e. in conveniens quia nil. aliud e. quam unam personam esse realiter distinctam ab alia per relationem constitutivam ipsius, quae relatio e. aequalis imperfectione alteri sibi opposita.

Lubet ex his solutionibus, quae probabiles: sed de his, sacra Theologia professores, nos uero huic quaestioni finem tractatus, coronidem imponamus, in qua nulla quae ad theologiam ratem in servire possint, ut soles, desiderantur.

388

Pars 5.a

De actione.

Q.o 1.a

De essentia actionis.

Caput 1.m

Q.3 nam sit actionis defenitio

Q.a 1.a e actio apho 3. physicorum 3. recte definita fuerit Defo hec e. Actio e agentis quatenus agens e actus seu perfectio. Ab oibus aprobatr et absurris dess. zet sept. 15. no 1.o sic explicatr actio e fna, qua principium actiuum 1.o in actum reducitr. sive e fa q 1.o et per ipsa fluit, et q qm d qd ppia fit ab agente emanat et pendet. Ee actioin realitatem et n realitatem dicimus tract. 1.o q. 2. cap. 1.o et q. 4. cap. 3. ubi et dicamus de dius destinctioe a principio et actio: un n e cur hic iterum repetamus.

Rogabis tn 1.o actio sit fa absoluta an respectiua? Rs ee fam absolutam. Ita caeteri oes et fit facile q.a actioe ca ad effum et effus ad cam pulsalare intelligentr posq'm effus productus e: atq effus e posterior actioe: q.o actio n pot

ēē relatiōē etiā ad effūm: confirmatr quia Deus ē ōī efficiens effūm per suas actiōēs reales, et tñ ñ habet in se relatiōēs reales creatas: g° actiōēs ñ sunt relatiōēs, sed fundamenta proxima illarum, qm subiectum ē capax relatiōūm.

Rogabis 2°. an actio sit ōīs transcendens ad agens? R. affe. Ita Suarius disp. 48. sect. 1ª nº 7. Hurtado disp. 6. Metaph. nº 3. probr breviter quia actio nec intelligi nec definiri pōt nisi per ordinem ad agens a quo dependet, et pōt nequit sine eo definiri: g° ē relatum transcendens ad illud. Jam vº una nº actio ita ē essentialis dependentia a suo nº agente, ut nec divinitus possit ab alio dependere; quia aliās destrueret propriam essentiam et multis in locis dicitur tene 1°. et tenet Suarius disp. 20. sect. 8 nº 13. et disp. 48. sect. 3. nº 22. Deinde notabis actiōēm ñ ēē nec° perfectiōēm intrinsecam agentis, et pōt in actiōībus transeuntibus, pro quibus et Deus dicitur perfici quodnº extrinsece, quod nullum ē absurdum.

Caput 2m.

An ōīs actio inferat passionem.

Q°. ē an ex ōī actiōē recte inferatur passio, quasi requirat dici Q actio, qn sit et passio. R. neg°. Ita Suarius disp. 48. sect. 2. nº 24. et sect. 8. nº 2. Valencia 1ª pte disp. 3. q. 3. puncto 1°. probr, quia creatio ē vª actio: et tñ ñ infert passionem: g° ñ ōīs actio infert passionem. Maior ē cōis et docetur a Suario disp. 20 sect. 5. nº 15. 25. Molina 1ª pte q. 45. art 3.

389

§ x.ᵘᵐ Min. tenditur a Suarez supra n.º 23. et disp. 48 sect. 4. n.º 10. Et prob. quia quae inferret passionem recipitur in subiecto et ab illo pendet: atqui actio quae independens a subiecto, seu actio quae pendet et divinus tra. 1.º q. 2. cap. 2. q.ᵃ 2. : et 2.º infert passionem: Contra. ... actio ... recipiatur in aliquo subiecto quod suppnat, non infert passionem.

Opposita sententia tenditur a Conimbr. 4. physic. 7. q. 1. art. 3. ad 4.ᵐ et 1.º de generatione q. 4. art. 3. et q. ad 2.ᵐ et q. 6. art. 3. ad 5.ᵐ Tolleta 1.ᵃ p.ᵉ q. 45. art. 3. § x.ᵃ et Vasquez 1.ᵃ p.ᵉ disp. 17. n.º 11. et 12. probatur. ... actio ... intrinsece recipitur in aliquo tanquam in subiecto infert in illo passionem: atqui actio et creativa recipitur in aliquo tanquam in subiecto: ergo ... actio et creativa infert passionem. Probo Min. quia ... actio est accidens: atqui ... accidens recipitur in aliquo ut in subiecto: ergo ... actio recipitur in aliquo tanquam in subiecto. R. negando Min. ad ... probationem ... Mai. et nego Min. ad hoc ... dari accidens sufficit quod inhaereat extrinsece in aliquo, quo pacto inhaeret actio creativa in agente ut saepe diximus.

Caput 3.ᵐ

Quomodo actio a passione distinguatur?

Q. an actio ... tamen a passione distinguatur? R. aff.ᵉ intelligitur quod de actione inferente passionem et ... ...

3. physico. 3. et Divus Thom. 11. Meth. 4 lect. quem sequitur
Suarius disp. 48. sect. 3. nº 16. et sect. 5. nº 3. et disp.
49. sect. 1ª nº 6. Vasquez 1ª parte disp. 22. nº 11. et disp.
116. nº 7. et disp. 119. nº 46. Rubius in Logica cap. de
actione nº 9. Probatur 1º quia haec distinctio sufficit ad diversa praedica-
menta ut patet ex distinctione quae datur inter substantiam et relationem, inter
ubi et situm: ergo non alia requiritur inter actionem et passionem. 2º
quia actio eductiva nec divinitus dari potest, quin inferat passionem:
passio nec divinitus dari valet quin habeat actio a posteriori in-
ferentem: ergo non distinguuntur ex natura rei: ergo solum distinguuntur ratio-
ne.

Sententiam oppositam docent Scotus et sectato-
res tollentes distinctionem realem: et Fonseca 4. Metha. c. 2. q. 5.
sect. 4. et 5. Metha. 7. q. 3. sect. 3. et 7. Metha. 6. q. 3.
sect. 3. Conimb. 3. physicorum. 3. q. 1ª art. 2. Fundamentum Scoti erat quia
actio est in agente, passio in patiente: sed agens et patiens realiter
distinguuntur: ergo et actio et passio. Respondetur negando maiorem nulla
non actio transiens est in agente, aliqui tamen non est transiens sed
immanens. Idemque actio creativa est in agente non tamen extrinsice
quia intrinsice est in termino eumque identificatur ut supra diximus.

Fundamentum Fonsecae et Conimb. qui ponebant
distinctionem modalem, est quia quae sunt eadem uni 3. sunt eadem inter
se ex nº quod sunt eadem uno tertio: atque actio et passio sunt eadem
in uno tertio atque modaliter distinguuntur, nempe in termino: ergo inter se

390

modati distinguenti. R. concedendo mai. et min. et negando consequentiam, quia ut bona esset, deberet inferre actionem et passionem esse id modatis inter se, quod verum est cum sint inter se idem plusquam modaliter; illud verum pronunciatum sic accipiendum est, ut ea quae cum aliquo tertio identificantur habeant inter se eandem identitatem, quam habent cum illo tertio quod si habeat maiorem nil obstat pronunciati veritati, sed potius illud confirmat ...

Caput 4.m

An entitas actionis sit composita?

Q. est an entitas actionis actio non sit composita, quia illius termini compositus est. R. aff. Ita Molina 1a. p. q. 45. art. 5. ad 1.m § corpora et Suarius disp. 7. sect. 2. n. 18. et disp. 13. sect. 13. n. 2. et disp. 34. sect. 6. n. 5. 18. 19. et libro 3o de 3o p. disp. 6. sect. 1a. § 2a. Probatur quia actio est nimis identificatus cum suo termino quem producit; ergo si terminus fuerit simplex ipsa simplex erit; si tamen fuerit compositus physice, integratur physica et integraliter composita erit talis actio, alioquin non produceret partem cum qua non identificatur, si cum aliqua non identificatur, illa prius esset et non esset producta; esset quia ita supponitur, non esset quia non haberet actionem per quam produceretur. De metha. compositione nulla est dubitatio, sed non datur actionem esse compositam ex ratione communi actionis et contracta differentia, ut cetera entia